

RAPORT O STANIE GMINY FREDROPOL

W ROKU 2019

Fredropol 2020

Na podstawie art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
(Dz. U. z 2020 r. poz.713) Wójt przedstawia niniejszy raport o stanie Gminy Fredropol w roku 2019.

WSTĘP.

Położenie Gminy

Gmina Fredropol położona jest w województwie podkarpackim, w powiecie przemyskim. W latach 1975-1998 gmina położona była w województwie przemyskim. Siedziba gminy to Fredropol.

Gmina Fredropol należy do Pogórza Przemyskiego, położonego pomiędzy dolinami Sanu i Wiaru, w miejscu skrzyżowania łuku karpackiego, na południowy wschód. Jest to ostatni ku wschodowi człon pogórzy, charakterystyczny dla zewnętrznych Karpat. Od północy gmina Fredropol sąsiaduje z gminą Przemysł, od południa z gminą Ustrzyki Dolne, od wschodu z Ukrainą, natomiast od zachodu z gminą Bircza i Krasiczyn.

Administracyjnie, gmina Fredropol należy do powiatu przemyskiego i zajmuje powierzchnię 15.976 ha.

Fredropol jest gminą rolniczo - leśną, lasy zajmują obszar 8195 ha, zaś tereny rolnicze obejmują obszar o powierzchni 4460 ha. Powierzchnia obszarów chronionych prawem na terenie gminy Fredropol wynosi 14.748 ha, w tym 513,4 ha to rezerwaty przyrody, zaś 12.056 ha to parki krajobrazowe.

Gmina Fredropol pod względem zajmowanej powierzchni jest jedną z większych gmin powiatu przemyskiego, zajmuje ok. 13% powierzchni powiatu.

Uwarunkowania geograficzno - przyrodnicze

Pod względem geograficznym gmina Fredropol położona jest pomiędzy dolinami Sanu i Wiaru w kierunku południowo - wschodnim.

Najwyższym wzniesieniem w gminie Fredropol jest Suchy Obycz którego wysokość wynosi 618 m n.p.m. Tereny, ze względu na ich górskie ukształtowanie, cechuje największa zmienność klimatyczna.

Na terenie Gminy występuje roślinność charakterystyczna dla klimatu środkowoeuropejskiego, jak również pojawia się flora typu pontyjskiego.

Niezwykle interesujący i charakterystyczny jest obszar leśny bukowo-jodłowy "Turnica" ze specyficzną florą i fauną. Ważnym składnikiem lasów jest buk, z domieszką jodły i świerka, jest to pozostałość po puszczy karpackiej. W niższych partiach występuje mieszanina grabu i dębu. Nad potokami rosną dęby, jesiony, lipy i klony. Wśród strumieni i rzek, czyli w najniższych partiach, występują wierzby, topole i olchy karpackie. Rozległe tereny leśne i mała gęstość zaludnienia sprawiły, że spotkać tu można jelenie, sarny i dziki.

Występują tu również rysie, żbiki, wilki, łosie, borsuki, lisy, kuny, zające, gronostaje oraz wydry.

W górskich partiach gnieźdzą się jastrzębie, puchacze, myszołowy. W dolinie Wiaru występuje bocian czarny, w okolicy Nowych Sądów - trzmielojad, w Huwnikach - krogulec, w okolicy Leszczyn orlik krzykliwy, a także zimorodek w Posadzie Rybotyckiej i w

Makowej. W przysiółku „Siedlisko” spotkać można bardzo rzadkiego ptaka -żołnę. W rejonie „Turnicy” żyją niespotykane chrząszcze typu wschodniego.

Przez gminę Fredropol przepływa rzeka Wiar. Na całej swojej długości zbiera liczne strumyki wypływające z masywu Chwaniowa i Kotły, a także przyjmuje rzeczki Sieńkowicze i Klimów. Niedaleko Trójcy łączy się z Jamninką i skręca na wschód, aby w Sierakoścach przeciąć granicę państwa i po paru kilometrach wrócić pod Hermanowicami i połączyć się z Sanem.

Atrakcją, w górnej części rzeki, w okolicy Rybotycz są pstrągi. Występują tu również raki.

Na przeważającym obszarze gminy Fredropol znajdują się inoceramowe warstwy wieku kredowego, serii flizowej. Są one reprezentowane przez takie grunty skalne jak łupki, margle i wapienie, ułożone naprzemianlegle. Skąły te są w stropie silnie spękane i zwiertzałe, przykryte warstwą glin pylastych, zwięzłych lub glin pylastych i piaszczystych z domieszką rumoszu.

Warstwy inoceramowe są stosunkowo odporne na wietrzenia, jednak ich wietrzliny predysponowane są do przemieszczeń, szczególnie na terenach o dużym nachyleniu. Miejsca te występują w dolinie rzeki Wiar. Są to jednak grunty nośne.

W obrębie Wysoczyzny Hyrowskiej występują utwory eoliczne, wykształcone jako pyły lub gliny pylaste. Są to utwory półwarte lub twaroplastyczne zaliczane do średnio-nośnych.

W obrębie doliny Wiaru występują utwory rzeczne w postaci żwirów i piasków przykrytych madami. Są to grunty nośne, a miejscami przydatne do eksploatacji górniczej jako materiał budowlany.

Surowce mineralne, dawniej eksploatowane jako solanka, obecnie nie mają żadnego znaczenia gospodarczego. Należałoby jednak podjąć próby wykorzystania tych źródeł dla celów leczniczych. Jedynym obecnie wykorzystywanym surowcem, lecz ograniczonym możliwością poboru ze względu na ekologię, jest żwir rzeczny.

Liczba miejscowości: 24

Liczba sołectw: 19

Miejscowości (27): Aksmanice, Fredropol, Kormanice, Gruszowa, Huwniki, Kalwaria Paclawska, Paclaw, Kłokowice, Darowice , Koniuszki, Koniusza, Kopysno, Kupiatycze, Kniażyce, Leszczyny, Makowa, Młodowice, Nowe Sady, Nowosiółki Dydyńskie, Rybotycze, Sierakośce, Sólca, Młodowice Osiedle, Posada Rybotycka.

Jednostki pomocnicze Gminy

Sołectwo
Aksmanice
Darowice
Fredropol - Kormanice
Gruszowa - Koniusza
Huwniki

Kalwaria Paławska
Kłokowice
Kniażyce
Koniuszki
Kupiatycze
Makowa
Młodowice
Młodowice Osiedle
Nowe Sady
Nowosiółki Dydyńskie
Paław
Rybotycze
Sierakońce
Sólca

Jednostki Organizacyjne Gminy

- 1/ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 2/ Gminny Zakład Usług Wodnych
- 3/ Gminna Biblioteka Publiczna
- 4/ Szkoła Podstawowa w Fredropolu
- 5/ Zespół Szkół w Huwnikach

Dane demograficzne

W okresie od początku do końca 2019 r. liczba mieszkańców Gminy zmniejszyła się o 41 osób, przez co na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 5473 osób, w tym 2767 kobiet i 2747 mężczyzn. Wpływ na zmniejszenie liczby mieszkańców miały: ujemny przyrost naturalny oraz migracja.

Liczba ludności w odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba kobiet w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosiła 403 , a liczba mężczyzn – 408,
- liczba kobiet w wieku produkcyjnym (15-59 lat) wynosiła 1786 osób, a liczba mężczyzn w wieku produkcyjnym (15-64) wynosiła 1927,
- liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym wynosiła 667, a liczba mężczyzn - 568.

W 2019 r. urodziło się w gminie 51 osób, w tym 23 dziewczynek i 28 chłopców, a zmarło 56 osób. Wobec tego przyrost naturalny w 2019 r. był ujemny (-5)

Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na dzień 31.12.2019

Aksmanice	301
Darowice	245

Gruszowa	66
Huwniki	598
Kalwaria Paławska	94
Paclaw	40
Kłokowice	197
Koniuszki	76
Koniusza	24
Kopysno	1
Kormanice	539
Fredropol	175
Kupiatycze	349
Leszczyny	37
Makowa	304
Młodowice	366
Młodowice Osiedle	196
Kniażyce	443
Nowe Sady	283
Nowosiółki Dydyńskie	157
Posada Rybotycka	51
Rybotycze	347
Sierakośce	511
Sólca	73

I. Finanse gminy

W uchwalonym Budżecie Gminy Fredropol na 2019 rok Uchwałą Nr IV/26/2018 Rady Gminy Fredropol z dnia 28 grudnia 2018 roku plan wynosił:

➤ po stronie dochodów	25 434 107,00
➤ po stronie wydatków	24 168 821,00
➤ planowane przychody	0,00
➤ planowane rozchody	1 265 286,00

Plan po zmianach na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi:

➤ po stronie dochodów	28 790 855,46
➤ po stronie wydatków	27 525 569,46

- planowane przychody § 9520 6 000 428,40
- planowane rozchody § 9920 7 265 714,40

- Na zadania własne (plan i wykonanie):

	Plan	Wykonanie	%
Dochody	20 717 712,79	17 715 986,76	85,51
Wydatki	19 452 426,79	16 501 735,16	84,83

- Na zadania zlecone (plan i wykonanie):

	Plan	Wykonanie	%
Dochody	8 073 142,67	8 060 038,92	99,83
Wydatki	8 073 142,67	8 060 038,92	99,83

Ogółem plan i wykonanie po zmianach

	Plan	Wykonanie	%
Po stronie dochodów	28 790 855,46	25 776 025,68	89,52
Po stronie wydatków	27 525 569,46	24 561 774,08	89,23

Na plan subwencji ogólnych z budżetu państwa w kwocie 9 751 111,00 wykonano 9 751 111,00

w tym:

- subwencja oświatowa plan 4 320 876,00 wykonanie 4 320 876,00
- subwencja wyrównawcza plan 5 224 135,00 wykonanie 5 224 135,00
- subwencja równoważąca plan 206 100,00 wykonanie 206 100,00

W roku budżetowym 2019 zaciągnięto kredyty na kwotę 6 000 428,40

w tym:

- kredyt długoterminowy na kwotę 6 000 428,40

Spłacono zaciągnięte kredyty i pożyczki na kwotę 7 265 714,08

Zobowiązania na koniec okresu sprawozdawczego z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek:

- długoterminowych na kwotę 6 824 428,40

Plan i wykonanie przychodów i rozchodów wg klasyfikacji budżetowej na dzień 31 grudnia 2019 roku

	§	Plan	Wykonanie	%
Po stronie przychodów:				
- zaciągnięte kredyty i pożyczki długoterminowe	9520	6 000 428,40	6 000 428,40	100,00 %
RAZEM		6 000 428,40	6 000 428,40	100,00 %
Po stronie rozchodów:				
- spłata kredytów i pożyczek długoterminowych	9920	7 265 714,40	7 265 714,08	100,00%
RAZEM:		7 265 714,40	7 265 714,08	100,00%

Ponadto przychody z tytułu wolnych środków za lata ubiegłe wyniosły 71 508,12 zł.

Dochody własne i pozostałe dotacje wykonano w stosunku do planu w 89,52%.

Ważniejsze źródła wykonania dochodów własnych: **PLAN WYKONANIE %**

- udziały w podatku dochodowym	2 364 157,00	2 360 513,72	99,84
- podatek od nieruchomości	1 560 000,00	1 282 809,70	82,23
- podatek rolny	950 000,00	729 662,59	76,81
- podatek leśny	365 000,00	322 762,26	88,43
- podatek od środków transportowych	92 000,00	58 274,94	63,34
- podatek od czynności cywilno-prawnych	131 500,00	91 892,12	69,89
- sprzedaż nieruchomości	1 127 562,12	11 840,00	1,05
- sprzedaż drewna	420 000,00	283 605,97	67,52
- odpłatność za zużycie wody	50 000,00	32 657,94	65,11
- odpłatność za ścieki	300 000,00	240 406,91	80,13
- opłata abonamentowa za wodę i ścieki	19 000,00	15 725,08	82,76
- wpływy z tytułu najmu i dzierżaw	102 000,00	70 612,03	69,23
- opłata eksploatacyjna	143 500,00	85 058,40	59,27
- opłata za zezwolenie na sprzedaż alkoholu	57 000,00	57 419,14	100,73
- rozliczenie za lata ubiegłe	11 263,70	11 264,06	100,00
- opłata za wywóz nieczystości	685 084,00	576 443,89	84,14

- opłata cmentarna	7 000,00	7 826,20	111,70
- opłata targowa	20 000,00	10 600,00	53,00
- podatek od spadków i darowizn	38 000,00	27 194,29	71,56
- opłata skarbową	20 000,00	13 475,00	67,37
- odpłatność rodziców do wyżywienia dzieci w przedszkolach	10 800,00	10 818,00	100,17
- wpłaty rodziców za korzystanie z wychowania przedszkolnego za godziny ponadprogramowe	5 000,00	1 977,50	39,55
- wpłaty rodziców za wyżywienie w stołówce szkolnej	20 180,00	20 170,50	99,95
- refundacja wynagrodzeń PUP w Przemysłu	45 000,00	10 747,84	23,88
- zwrot nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społ., zaliczek alimentacyjnych i funduszu alimentacyjnego należnych gminie	28 000,00	15 701,83	56,08
- odsetki od nieterminowych wpłat należności	35 000,00	17 562,64	50,18
- odszkodowanie za ograniczenie korzystania z nieruchomości	15 641,51	15 641,59	100,00

Otrzymane dotacje i pozostałe środki na realizację własnych zadań bieżących gmin:

- rozdział 01095 - środki pozyskane w ramach wsparcia bezpośredniego płatności rolno-środowiskowej oraz wsparcia gospodarowania na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania	287 427,00	287 778,80	100,12
- rozdział 60004 – dofinansowanie do przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej	11 650,00	10 900,00	93,56
- rozdział 60016– dotacje na realizację zadania „Przebudowa dróg gminnych w miejscowości Kupiatycze”	318 917,00	237 358,00	74,43
- rozdział 70005- pomoc finansowa na zakup wyposażenia do świetlicy w Huwnikach	10 000,00	10 000,00	100,0
- realizacja projektu „Piękno którym chcemy się dzielić, szlakiem Wojaka Szwejka”	361 059,20	53 915,41	14,93
- rozdział 80103 - środki z budżetu państwa	49 105,00	49 105,00	100,00

na wychowanie przedszkolne w oddziałach przedszkolnych				
- rozdział 80104 - środki z budżetu państwa	89 792,00	89 792,00	100,00	
na wychowanie przedszkolne w przedszkolach				
- rozdział 85213 - środki na składki na ubezpieczenia zdrowotne dla osób pobierających zasiłki z Pomocy Społecznej	15 818,00	15 813,75	99,97	
- rozdział 85214 - środki na zasiłki okresowe	125 969,00	125 956,93	99,99	
- rozdział 85216 - środki na zasiłki stałe	219 036,00	217 897,00	99,48	
- rozdział 85219 - środki z przeznaczeniem na wynagrodzenia pracowników ośrodka pomocy społecznej	88 090,00	88 090,00	100,00	
- rozdział 85230 – pomoc w zakresie dożywiania	201 943,00	201 943,00	100,00	
- rozdział 85415 - środki na stypendia dla uczniów	134 700,00	134 700,00	100,00	
- rozdział 90026- realizacja programu usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Fredropol	17 340,00	17 340,00	100,00	

Na należności z tytułu podatków, opłat i odsetek wystawiono tytuły wykonawcze i skierowano do egzekucji. Dochody ze sprzedaży wykonane zostały w niższej niż planowano wysokości.

Powodem niewykonania założonego planu sprzedaży nieruchomości za rok 2019 były przede wszystkim obowiązujące regulacje ustawy o ustroju rolnym, zawężające krąg osób i podmiotów zdolnych do nabywania gruntów rolnych. Pomimo, że w czerwcu 2019 roku ustawa ta została zliberalizowana i dopuściła możliwość nabywania nieruchomości o pow. do 1 ha przez osoby niebędące rolnikami nie przełożyło się to w sposób znaczący na wzrost sprzedaży działek gminnych w drugiej połowie 2019 r.

Wykonanie wydatków

Plan wydatków ogółem w 2019 roku po zmianach wynosił 27 525 569,46 zł, a wykonanie 24 561 774,08 zł.

Planowane wydatki bieżące w kwocie 25 400 382,06 zł wykonano w kwocie 23 339 241,35 zł.

Plan wydatków majątkowych wynosił 2 125 187,40 zł, a wykonanie wyniosło 1 222 532,73 zł.

Wydatki inwestycyjne w 2019 roku dotyczyły następujących zadań:

- 1) Zakup przyczepy do wody – kwota 29.500,00 zł.
- 2) Wykonanie i montaż oznakowania pionowego na terenie Gminy Fredropol - kwota 17.589,00 zł.
- 3) Wykonanie dokumentacji technicznej remontu mostów na terenie Gminy Fredropol - kwota 2.500,00 zł.
- 4) Wykonanie i montaż drewnianej wiaty turystycznej 15.000,00 zł.
- 5) Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Gruszowa - kwota 80.000,00 zł.
- 6) Przebudowa budynku na potrzeby świetlicy wiejskiej w miejscowości Młodowice – kwota 153.614,60 zł.
- 7) realizacja projektu: Piękno, którym chcemy się dzielić – szlakiem Wojaka Szwejka kwota – 419.105,28 zł.
- 8) Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Sólca - kwota 38,90 zł.
- 9) Nabycie działki nr 222/3 o pow. 0,0200 ha położonej w obrębie Fredropol, zabudowanej budynkiem użytkowym, stanowiącej własność osób fizycznych, na rzecz Gminy Fredropol- kwota 66.584,61 zł.
- 10) Nabycie ,wypłata odszkodowania za działkę nr 327/20 i nr 327/22 o pow. 0,0487 ha położonych w obrębie Młodowice wydzielonych pod drogę gminną – kwota 4.870,00 zł.
- 11) Nabycie ,wypłata odszkodowania za działkę gruntu nr 323/3 o pow. 0,0467 ha położonych w obrębie Młodowice wydzielonych pod poszerzenie istniejącej drogi gminnej – kwota 4.670,00 zł.
- 12) Zakup ciągnika wraz z osprzętem do odśnieżania dróg - kwota 115.812,00 zł
- 13) Zakup wyposażenia siłowni - kwota 19.323,36 zł.
- 14) Budowa domu przedpogrzebowego na terenie Gminy Fredropol – kwota 18.500,00 zł.
- 15) Utwardzenie drogi na cmentarz w miejscowości Koniuszki dz. ewid nr 298 - kwota 15.990,00 zł.
- 16) Wykonanie dokumentacji projektowej wraz z pozwoleniem na budowę – adaptacja części budynku Szkoły Podstawowej w Kupiatyczach na przedszkole – kwota 29.000,00 zł.
- 17) Zakup busa osobowego na potrzeby Gminy Fredropol – dowóz uczniów – kwota 141.450,00 zł.
- 18) Wykonanie prac budowlano-montażowych w pomieszczeniu dla załogi Ratownictwa Medycznego – kwota 24.399,00 zł.

- 19) Aktualizacja dokumentacji projektowej – oczyszczalnia ścieków sanitarnych w miejscowości Darowice oraz z przerzutem ścieków z miejscowości Kupiatycze – kwota 30.012,20 zł.
- 20) Dokumentacja projektowa kanalizacji sanitarnej wsi Makowa i Gruszowa wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków w Rybotyczach – kwota 1.770,72 zł.
- 21) Wykonanie oświetlenia ulicznego w Śierakoścach Gmina Fredropol – kwota 6.027,00 zł
- 22) Przygotowanie z dostawą oraz montażem elementów drewnianych konstrukcji dla wykonania wiat na boisku w miejscowości Fredropol – kwota 26.776,06 zł.

Wydatki bieżące to wydatki związane głównie z funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych. W ramach wydatków bieżących finansowane są wynagrodzenia i składki od nich naliczane pracowników UG i jednostek organizacyjnych, zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii, opłaty pocztowe, prowizje bankowe, usługi telekomunikacyjne, usługi informatyczne, usługi remontowe, internet, szkolenia, podróże służbowe, odpisy na ZFŚS, składki na PFRON, a także zakup pozostałych materiałów i usług niezbędnych do funkcjonowania Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych.

Wydatki bieżące to również dotacje przekazywane dla szkół i przedszkoli prowadzonych przez inne podmioty, niż jednostka samorządu terytorialnego, a także dotacje i zwrot kosztów za dzieci z terenu gminy Fredropol uczęszczających do przedszkoli na terenie innych gmin.

W ramach bieżących wydatków wykonywane były również drobne remonty i naprawy.

Gmina nie realizuje programów wieloletnich.

Budżet gminy na 2019 r. zakładał wpływy w kwocie 28 790 855,46 zł. oraz wydatki w kwocie 27 525 569,46 zł..

Od założonych wpływów i wydatków doszło do następujących odstępstw:

- zamiast 28 790 855,46 zł. wpływy wynosiły 25 776 025,68 co stanowi 89,53%
- zamiast 27 525 569,46 zł. wydatki wynosiły 24 561 774,08 co stanowi 89,23%

Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 4 545,23 zł, natomiast wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 4 331,12 zł.

Z ramach funduszu sołectkiego, wyodrębnionego w gminie, zrealizowano wydatki na łączną kwotę 129 396,09 zł.

II. Gminny Zakład Usług Wodnych

Długość czynnej sieci wodociągowej na początek 2019 r. wynosiła - 5400 m a na koniec -5400 m.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na początek 2019 r. wynosiła - 49300 m a na koniec -49300 m.

Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada 394 mieszkańców.

Dostęp do sieci kanalizacyjnej w gminie posiada 2771 mieszkańców.

Na dzień 1 stycznia 2019 r. istniało 684 przyłączy do sieci kanalizacyjnej,

a na dzień 31 grudnia 2019 r.-690 przyłączy.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku dostęp do sieci kanalizacyjnej miało 2 768 mieszkańców co stanowi 50,11%.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku dostęp do sieci wodociągowej miało 394 mieszkańców co stanowi 7,13%.

Gminny Zakład Usług dysponuje następującym sprzętem i wyposażeniem:

1. CIĄGNIK ROLNICZY - MTZ BIALARUS
2. CIĄGNIK ROLNICZY - MASSEY FERGUSON
3. PRZYCZEPA CIĘŻAROWA ROLNICZA DO WODY PITNEJ
4. KOSIARKA BIJAKOWA KORNIK
5. KOSIARKA BIJAKOWA ZEPPELIN
6. PIASKARKA szt 2.
7. PŁUG ODSNIEŻNY szt. 2

Dopłaty do gruntów z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa za 2019 r. wyniosły - 287 778,80zł

POWIERZCHNIA GRUNTÓW 2019r.- 103,40 ha

III. Pomoc społeczna

Beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej w 2019 r. było **530 osób**, w tym **186** osób w wieku 60+ oraz 344 osób w wieku do 60, w tym **447** osób poniżej kryterium dochodowego oraz **[83]** osób powyżej kryterium dochodowego.

Na 1 stycznia 2019 r. **398** rodzin otrzymywało zasiłki rodzinne na dzieci, a na dzień 31 grudnia 2019 r. **377** rodzin. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny, wynosiła na początek roku **423**, a na koniec roku **427**. Kwota świadczeń rodzinnych w 2019 r. wyniosła **1.894,615** zł, a kwota zasiłków pielęgnacyjnych – **519.086**.

Na początek 2019 r. 352 rodzin pobierało świadczenie wychowawcze (tzw. 500+), a na koniec 2018 r. – 513 rodzin. Przeciętnie, ze świadczeń tych korzystało na dzień 1 stycznia 2019 r. [67] % rodzin, a na dzień 31 grudnia 2019 r. – [100] % rodzin.

Zadania pomocy społecznej realizowane w 2019 roku

Zadania własne

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych **o charakterze obowiązkowym należy:**

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych i okresowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad

długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem ;

- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i zapewnianie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- Utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ponadto *art. 17 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej* zawiera katalog zadań własnych o charakterze fakultatywnym, które realizuje ops.

Zadania zlecone

1. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3. prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium RP;
7. wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Pomoc społeczna przyznawana jest w formie pieniężnej, w naturze i usługach .

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielenia pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Zgodnie z zapisem art.8 ustawy o pomocy społecznej prawo do świadczeń przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **701,00 zł**,
- 2) osobie w rodzinie, której dochód na osobę nie przekracza kwoty **528,00 zł**,
- 3) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów uzasadniających udzielenie pomocy społecznej, określonego w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają przesłanki określone w art. 7 i 8 ustawy o której mowa.

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fredropolu w 2019 r. należą :

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Zasiłek stały

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności tj. mającym ustalony znaczny bądź umiarkowany stopień niepełnosprawności, całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe.

Tabela nr 1. Zasilki stałe w 2019 r.

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasilki stałe ogółem:	38	418	217.897,-	37	51
samotnie gospodarującej	27	299	177.008,-	27	27
pozostającej	11	119	40.889,-	10	24

w rodzinie					
------------	--	--	--	--	--

Za osoby które, otrzymują zasiłek stały a nie posiadają uprawnień z innego tytułu Ośrodek opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Wydatki na składki zdrowotne dla **27 osób** stanowiły kwotę **15.814 zł.**

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego: osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Tabela nr 2. Zasiłki okresowe.

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe ogółem	68	306	125.957	68	165
w tym					
Środki własne gminy			0		
dotacja			125.957		
w tym przyznane z powodu:					
bezrobocia	44	189	86.225	44	110
długotrwałej choroby	11	45	15.397	11	25
Niepełnosprawności	10	61	20.099	10	27
Mozliwości	0	0	0	0	0
Innego niż wym.	3	11	4.236	3	3

W strukturze zasiłków okresowych wypłaconych przez tut. Ośrodek w roku oceny najwięcej osób otrzymało zasiłki okresowe przyznane z tytułu bezrobocia – 64,71 %, na drugim miejscu plasują się zasiłki okresowe przyznane z powodu długotrwałej choroby – 16,18%. Świadczenia okresowe wypłacone z tytułu niepełnosprawności stanowiły 14,71 % w odniesieniu do ogółu przyznanych świadczeń.

Zasiłek celowy

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów domowego użytku, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu.

Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznawane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń bądź odmowa ich przyznania. W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci). Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryterium.

Tabela nr 3. Zasiłki celowe zrealizowane ze środków własnych gminy w 2019 r.

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki celowe ogółem	173	121.666,-	173	394
W tym: zasiłki celowe w ramach Programu "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"	89	74.109,-	89	368

Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych zaliczają się między innymi:

[praca socjalna,

- [poradnictwo specjalistyczne,
- [usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne,
- [kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej,
- [kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych,
- [sprawienie pogrzebu,
- [składka na ubezpieczenie zdrowotne.

Praca socjalna

Ustawa o pomocy społecznej kładzie szczególny nacisk na pracę socjalną, która jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie diagnozy na podstawie, której konstruowany jest plan pracy z rodziną.

W roku 2019 praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych obejmowała:

- a) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania wielu spraw życiowych osobom/ rodzinom, które samodzielnie nie były zdolne ich rozwiązać,
- b) pomoc w zakresie uzyskania poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy poprzez właściwe instytucje oraz wspieranie w uzyskaniu pomocy.

Pracownicy socjalni wykorzystywali w swojej pracy kontrakt socjalny, który był oceniany i modyfikowany w określonych odstępach czasowych. W 2019 roku kontraktem socjalnym objęte było 5 rodzin.

Usługi opiekuńcze.

Podstawowe usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, w tym zapewnienie kontaktu z otoczeniem, podstawową opiekę higieniczną, pomoc w przygotowaniu posiłków oraz utrzymaniu czystości. Na terenie tut. gminy realizujemy je jedynie w formie pomocy sąsiedzkiej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze udzielane są osobom niepełnosprawnym, starszym i chorym. Usługi te dostosowane są do szczególnych potrzeb klientów wynikających z rodzaju schorzenia oraz niepełnosprawności.

Tabela nr 4. Usługi opiekuńcze.

Forma pomocy	Liczba odbiorców świadczeń	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania	6	636	8760,-	5	9

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fredropolu w ramach swoich zadań realizuje specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, w tym z autyzmem oraz dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W ramach usług dla dzieci oferujemy pomoc: psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną oraz rehabilitację i fizjoterapię.

W formie specjalistycznych usług opiekuńczych pomocą objęto 1 osobę – dziecko w wieku 3 lat. W 2019 roku zostało przepracowanych 96 godzin.

Zakres świadczonego wsparcia umożliwia wspieranie procesu leczenia w zakresie rehabilitacji fizycznej i usprawniania zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.):

zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii,

współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług;

Tabela nr 5. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze	Liczba rodzin	Liczba wydanych decyzji	Liczba godzin zrealizowanych w roku 2019	Kwota świadczeń ogółem
Usługi świadczone dla pozostałych osób	1	1	96	3.360,-

Domy Pomocy Społecznej.

Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązujących standardów dla osób wymagających całodobowej

opieki z powodu wieku lub choroby. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- 2. małżonek, zstępni przed wstępnymi, zgodnie z zawartą umową;
- 3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt. 1 i 2.

Pracownicy socjalni na bieżąco współpracują z domami pomocy społecznej zarówno w Huwnikach jak i z innymi ościennymi domami.

Całkowity koszt odpłatności gminy za pobyt 10 mieszkańców w domach pomocy społecznej to kwota **336.468 zł.**

Sprawienie pogrzebu

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek sprawienia pogrzebu osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie gminy, nie posiadającym osób zobowiązanych do ich pochowania, lub gdy osoby zobowiązane nie mają takich możliwości.

W 2019 r. sprawiono pogrzeb **2** osobom na łączną kwotę **4.980 zł.**

Schronienie

W 2019 roku na podstawie zawartych porozumień tut. Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnił schronienie dla 3 osób, które nie miały możliwości zapewnić sobie schronienia a także wystarczających środków finansowych na pokrycie kosztów pobytu w tym schroniskach.

Całkowity koszt opłaty za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych w 2019 roku wyniósł **21.150 zł.**

Ubezpieczenie zdrowotne

Na podstawie *ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. (Dz. U. 2019. 1373) o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* istnieje możliwość objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym osób, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

W 2019 roku prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przyznano 10 osobom. Jak stanowi art. 54 ust. 7 o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - prawo do świadczeń przysługuje przez okres 90 dni.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Fredropolu od wielu lat współpracuje z Zarządem Przemyskim Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Przemysłu w zakresie dystrybucji żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa.

POPŻ na lata 2014-2020 jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W ramach programu operacyjnego "Pomoc żywnościowa na lata 2014-2020" **wydano w 2019 roku 539 skierowań dla 1965 osób.**

5. Realizacja programu "Posiłek w szkole i w domu"

Od 1 stycznia 2019 r. Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15.10.2018 r. wszedł w życie wieloletni rządowy program „**Posiłek w szkole i w domu**” na lata 2019-2023 (Mon. Pol., poz. 1007). Program ten realizowany na podstawie programu osłonowego w zakresie dożywiania w Gminie Fredropol „Posiłek w szkole i w domu” – uchwała Rady Gminy Fredropol Nr IV/22/2018 z 28 grudnia 2018 r.

Program ma na celu ograniczenia zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych.

Działania realizowane w ramach Programu to:

- finansowanie posiłków w placówkach oświatowych dla rodzin spełniających kryteria programu,
- przyznawanie i wypłacanie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku i żywności.

Na terenie Gminy Fredropol w roku 2019 r. z programu "Posiłek w szkole i w domu" skorzystało 498 osób, w tym z posiłków 281 dzieci i młodzieży w 5 szkołach i 2 przedszkolach. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (art. 176 ust. 6 ustawy)

W roku 2019 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej sporządził i przekazał do Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie dwa sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okresy:

- 01.01.2019 do 30.06.2019

- 01.07.2019 do 31.12.2019

Oprócz tego za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej przekazano sprawozdanie statystyczne z realizacji zadań w roku 2019.

Potrzeby związane z realizacją zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- a) zatrudnienie asystenta rodziny zgodnie z potrzebami gminy;
- b) podnoszenie kwalifikacji pracowników zajmujących się pracą z rodziną;
- c) współpraca interdyscyplinarna w zakresie wspierania rodziny;
- d) organizacja szkoleń oraz grup wsparcia dla rodzin z problemem niewydolności wychowawczej, zapewnienie środków na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka lub domach dziecka;

Realizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj.: Dz. U. z 2020 r., poz. 218)

Aktualnie na terenie Gminy Fredropol funkcjonuje „**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Fredropol na lata 2015 –2020**”, opracowany w związku z art. 6 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj.: Dz. U. z 2020 r., poz. 218), a przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XII/114/2015 Rady Gminy w Fredropolu w dniu 8 lipca 2015 r.

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Fredropol. Zadania Zespołu zostały w szczególności ukierunkowane na:

- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

- zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie;

- zwiększenie skuteczności oddziaływań, wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;

- zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania, z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Fredropol w 2019 roku odbywały się 8 razy. Pracownicy najczęściej spotykają się z przemocą fizyczną, psychiczną i zaniedbaniem.

W 2019 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 6 Niebieskich Kart sporządzonych przez Policję.

Tabela nr 6. Ilość "Niebieskich Kart" w 2019 r.

Lp.	Podmiot przekazujący	Ilość formularzy NK-A przekazanych w 2019 r. do ZI
1	Policja	6
2	OPS	0

Z danych posiadanych przez OPS wynika, iż skala przemocy w gminie w roku ubiegłym jest mniejsza w stosunku do roku 2018 i wyniosła 13 rodzin, w których występuje zjawisko przemocy domowej, w tym częstotliwość jej występowania: 1x w roku = 11 rodzin, od 2 do 5x w roku = 2 rodziny.

Realizacja „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Fredropol na lata 2015-2020 (uchwała Rady Gminy Fredropol Nr XII/114/2015 z 08.07.2015 r.).

Ośrodek realizuje program ochrony ofiar przemocy pt.: „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020”.

W roku 2019 działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostało objętych 13 rodzin, których członkom udzielono pomocy:

→ 3 osobom w ramach pomocy psychologicznej (OIK w Przemyślu)

→ 3 osobom w ramach pomocy prawnej (jak wyżej);

→ 2 osoby w ramach programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie (MOZU Przemyśl).

ZI odbył 8 posiedzeń. Nie powoływano grupy roboczej.

W 3 przypadkach został skierowany wniosek do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Fredropolu, z prośbą o podjęcie działań zmierzających do orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczenia odwykowego, w 2 przypadkach został skierowany wniosek do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie. W stosunku do 1 rodziny wystąpiono do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację małoletnich dzieci, w tym o rozważenie zasadności objęcia tej rodziny nadzorem kuratora sądowego (w ramach działalności GOPS). Ponadto osoby dotknięte problemem przemocy w rodzinie są informowane osobiście przez pracowników ośrodka o możliwościach uzyskania wsparcia i pomocy. Prowadzony jest stały monitoring rodzin, gdzie na posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego omawiana jest ich aktualna sytuacja.

Pracownicy socjalni w ramach swoich zadań wykonują czynności związane z przeciwdziałaniem przemocy zarówno w środowiskach rodzinnych, jak i w Ośrodku. Wspólnie z Policją odbywają się wizyty w domach rodzin dotkniętych przemocą. Udzielają informacji i wsparcia ofiarom przemocy, a sprawcom sugerują podjęcie terapii w ramach programów korekcyjno-edukacyjnych w MOZU w Przemyślu i terapii uzależnienia od alkoholu. Ponadto w ramach współpracy interdyscyplinarnej następuje wymiana informacji pomiędzy GOPS, a wszystkimi instytucjami pomocowymi, m.in.: Policją, szkołami, GKRPA oraz służbą zdrowia, a także PCPR, sądem i Policją w Przemyślu.

Ponadto tut. Ośrodek:

- monitoruje efekty podjętych działań;
- pomaga się w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych sprawach bytowych klientów;
- udziela się informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy;
- w uzasadnionych przypadkach udziela się pomocy finansowej w formie zasiłków pieniężnych;
- udziela się pomocy, np. na zakup żywności, opału;
- wskazuje miejsca zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym możliwości otrzymania schronienia, np.: w ośrodkach, hostelach, schroniskach;
- w razie potrzeby, bądź na życzenie zainteresowanych zwraca się do Policji o podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy, zgodnie z kompetencjami Policji;

– w przypadku stwierdzenia, bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadamia się organy ścigania.

Prowadzony jest monitoring osób dotkniętych przemocą w rodzinie poprzez wizyty w miejscu zamieszkania osób wspierających (pracownik socjalny, policjant dzielnicowy).

W ramach bieżącej działalności upowszechniane są szkołach, ośrodkach zdrowia, GKRPA materiały informacyjno-edukacyjne w postaci ulotek i plakatów min. „Reaguj na przemoc”, „Pomagając sobie pomagasz najbliższymi”, „Pamiętaj masz prawo”, akcji profilaktycznej „Reaguj na Przemoc”, Kampanii społecznej Rzecznika Praw Dziecka oraz II Kuratorskiej Kampanii Przeciw Przemocy prowadzonej przez Sąd Rejonowy i Okręgowy. GOPS posiada możliwość zapewnienia miejsca schronienia osobom doznającym przemocy w rodzinie w sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu, życiu i zdrowiu. W razie potrzeby osoby kierowane są do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia w Korytnikach gmina Krasiczyn.

Realizacja projektu „Droga do zmian” oraz prace społecznie użyteczne

W roku 2019 kontynuowana była realizacja umowy Urzędu Gminy w Fredropolu z Caritas Archidiecezji Przemyskiej ul. Kapitulna 1 w Przemyślu o ustalenie zasad warunków odbycia stażu przez 16 uczestników-stażystów na okres 6 miesięcy, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa VIII Integracja Społeczna, Działanie 8,1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – projekty konkursowe.

Na podstawie tych umów osoby długotrwale bezrobotne odbyły 6 miesięczny staż i uzyskały 1 m-cznie zatrudnienie (m-c kwiecień 2019 r.).

Prace społecznie użyteczne na terenie gminy Fredropol wykonywało 3 osoby z ustalonym przez Urząd Pracy II profilem pomocy. Osoby były kierowane do tej formy aktywizacji zawodowej w porozumieniu z Urzędem Gminy.

Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne.

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. W 2019 roku pomoc w formie dodatku mieszkaniowego wypłacono 9 rodzinom na łączną kwotę **11.191,86 zł.**

Dodatek energetyczny wypłacono w kwocie **789,48 zł** dla 6 rodzin.

Świadczenia rodzinne i alimentacyjne

Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych reguluje ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj.: Dz. U. z 2020 r., poz. 111) i obejmuje:

1. Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku z tytułu:
 - urodzenia dziecka;
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
 - samotnego wychowywania dziecka;
 - wychowywania w rodzinie wielodzietnej;
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
 - rozpoczęcia roku szkolnego;
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
2. Świadczenia opiekuńcze:
 - zasiłek pielęgnacyjny;
 - specjalny zasiłek opiekuńczy;
 - świadczenie pielęgnacyjne;
 - zasiłek dla opiekunów
3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Świadczenia rodzinne skierowane są do rodzin, które nie są w stanie zabezpieczyć potrzeb związanych z ponoszeniem wydatków na utrzymanie dzieci.

Na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych w 2019 roku zostało wydanych 623 decyzji administracyjnych.

Na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych w przypadku gdy osoba uprawniona do świadczeń rodzinnych lub członek jej rodziny przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wnioski wraz z dokumentami są przekazywane do wojewody podkarpackiego w celu ustalenia prawa do świadczeń.

Wydatki na realizację wypłat świadczeń wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w 2019 roku wyniosły **2.897.675,91 zł**.

Tabela nr . Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wypłacone w 2019 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Wysokość świadczenia
Zasiłki rodzinne z dodatkami	7426	872.451,-	-
Zasiłki rodzinne	4917	577.177,-	95 zł na dziecko w wieku 0 - 5 r. ż. 124 zł na dziecko w wieku > 5 - 18 r. ż.

			135 zł na dziecko w wieku > 18 - 24 r. ż.
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	2509	295.274,-	-
urodzenia dziecka	23	23.000,-	1 000 zł
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	80	31.181,-	400 zł
samotnego wychowania dziecka	238	46.555,-	193 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386 zł, 273 zł w przypadku dziecka niepełnosprawnego, nie więcej niż 546 zł.
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	386	41.520,-	90 zł na dziecko do 5 roku życia 110 zł na dziecko > 5 roku życia
rozpoczęcia roku szkolnego	302	29.863,-	100 zł na dziecko raz w roku
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	791	57.812,-	113 zł - na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła 69 zł - na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła
wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	689	65.343,-	95 zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	42	42.000 zł	1000 zł
Świadczenie rodzicielskie	221	196.944 zł	max 1000 zł miesięcznie przez 12 miesięcy

Świadczenie rodzicielskie.

W oparciu o art. 17c cyt. ustawy o świadczeniach rodzinnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Fredropolu prowadzona jest wypłata świadczeń rodzicielskich dla osób nie posiadających prawa do zasiłku macierzyńskiego z tytułu sprawowanej opieki nad dzieckiem do ukończenia 52 tygodnia życia w kwocie 1000 zł miesięcznie.

Na wypłatę świadczeń na ten cel w 2019 roku przeznaczono kwotę **196.944 zł** dla 18 rodzin.

Zasilek dla opiekuna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fredropolu realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zm.).

Zasilek dla opiekuna wypłacany był w kwocie 620 zł miesięcznie, osobom rezygnującym z zatrudnienia lub nie podejmującym zatrudnienia w związku ze sprawowaną opieką nad niepełnosprawnym w stopniu znacznym członkiem rodziny, które do czerwca 2013 roku posiadały przyznane prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, a prawo to zostało im uchylone na podstawie art. 11, ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2012 r., poz. 1548). W ramach realizacji przepisów tejże ustawy w 2019 roku wypłacono 138 zasiłki dla 10 osób na łączną kwotę **85.560 zł**.

Opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Za osoby pobierające niektóre świadczenia tj. świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna w przypadkach przewidzianych *ustawą o świadczeniach rodzinnych oraz ustawą o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna* zostały opłacone składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Wydatki na ten cel w 2019 roku kształtowały się następująco:

1) za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne wielkość opłaconych składek wyniosła:

- SKŁ. EMRENT w łącznej kwocie 91.207,-
- SKŁ. ZDR w łącznej kwocie 20.657,-

2) za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy :

- SKŁ. EMRENT w łącznej kwocie 48.023,-;
- SKŁ. ZDR w łącznej kwocie 12.354,-;

3) za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna opłacono składki na:

- SKŁ. EMRENT w łącznej kwocie 26.998,-;
- SKŁ. ZDR w łącznej kwocie 3.239,-;

Tabela nr 8. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w 2019r.

Składki społeczne i zdrowotne	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Składki na ubezpieczenia społeczne	668	166.228,-
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	431	36.250,-
Razem	1099	202.478,-

Jednorazowe Świadczenie "Za Życiem".

Ośrodek realizuje zadanie w postaci jednorazowego świadczenia wynikające z *ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2019 r., poz. 473)* które przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód w kwocie 4000 zł.

Na podstawie tej ustawy rodziny otrzymują wsparcie finansowe z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Fakt ten potwierdza lekarz ubezpieczenia zdrowotnego posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii. Świadczenie przysługuje jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka

W 2019 roku nie wypłacono takich świadczeń.

Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika. Kwestie te reguluje *ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj.: Dz. U. z 2019 r., poz. 670)*.

Świadczenia te przysługują zgodnie osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu, jeżeli egzekucja prowadzona przez komornika sądowego stała się bezskuteczna. Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- do ukończenia 18 roku życia,
- do ukończenia 25 roku życia w przypadku kontynuacji nauki w szkole lub szkole wyższej,
- bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł. Świadczenia wypłacane są w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500 zł.

W 2019 r. w sprawach dotyczących ustalenia prawa do świadczeń alimentacyjnych było wydane 19 decyzji, wypłacono 293 świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 25 osób uprawnionych na łączną kwotę **117.340 zł.**

Dłużnicy alimentacyjni.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami liczonymi do dnia zawrotu.

Kwota zwrócona przez dłużników w **2019 roku** z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej wyniosła **48.339,57 zł.**, z czego **15.701,83 zł** stanowi dochód Gminy Fredropol.

Podjęmowano również działania wobec 33 dłużników alimentacyjnych w postaci:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego,
- zobowiązanie do zarejestrowania się jako bezrobotny lub poszukujący pracy,
- poinformowanie PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej,
- wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 KK,
- złożenie wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego,
- poinformowanie komornika sądowego i organu właściwego wierzyciela o działaniach wobec dłużnika,
- * wszczęcie egzekucji z nieruchomości dłużnika.
- * przekazywanie do Biur Informacji Gospodarczej stanu zadłużenia w celu wpisania ich na ogólnopolską listę dłużników.

Ustawa o Karcie Dużej Rodziny

W roku ubiegłym przyjęto i wydano 131 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny dla 281 osób.

Ustawa z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1111).

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka do 18 roku życia, w tym z opieką nad nim i zaspokajaniem jego

potrzeb życiowych. Obsługa i wypłata tego świadczenia prowadzona jest w Ośrodku Pomocy Społecznej w Fredropolu.

Na realizację ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111) w 2019 roku wydatkowano kwotę **4.447.962,38 złotych** dla 837 dzieci w 513 rodzinach.

Na podstawie art. 16 tejże ustawy, w przypadku gdy osoba uprawniona do świadczeń lub członek jej rodziny przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wnioski wraz z dokumentami były przekazywane do Wojewody Podkarpackiego jako organu właściwego w sprawach koordynacji, w celu ustalenia prawa do świadczeń.

Uchwała Nr 80 Rady Ministrów z dnia 30.05.2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start” (Mon. Pol. , poz. 514).

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku (Dz. U. z 2018 r. poz. 1061) w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start" Ośrodek Pomocy Społecznej w Fredropolu w 2019 roku kontynuował realizację rządowego programu "DOBRY START". Świadczenie to przysługuje w kwocie 300,00 zł na dziecko jednorazowo w związku z rozpoczęciem roku szkolnego, począwszy od 2019/2020. W 2019 roku pracownicy Ośrodka przyjęli wnioski o świadczenie „Dobry start” na wypłatę świadczeń dla 651 dzieci na kwotę **195.300 zł**.

Ogólna kwota wydatkowana na to zadanie w ub. roku wyniosła **201.810 zł**.

Stypendia szkolne - ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj.: Dz. z 2018 r., poz. 1457).

Pomoc materialną dla uczniów reguluje rozdział 8a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j.: Dz. z 2018 r., poz. 1457).

W 2019 r. wsparcie w postaci stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych otrzymało 229 uczniów na kwotę **149.668 zł**, z czego:

- środki gminy stanowiła kwota 14.968,00 zł (tj. 10%),
- środki Wojewody Podkarpackiego to kwota 134.700 zł.(co stanowi 90%).

Kadra GOPS – zatrudnienie, wykształcenie, podnoszenie kompetencji zawodowych. Praktyki i staże w Ośrodku.

Utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust 18 ustawy o pomocy społecznej.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Fredropolu w roku sprawozdawczym zatrudnionych było 8 osób (to jest 7,10 etatu).

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Fredropolu zatrudnia pracowników socjalnych.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej OPS zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy nie mniej niż 3 pracowników.

Tabela nr 9. Struktura zatrudnienia w OPS Fredropol w 2019 roku.

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ		2019 ROK
KIEROWNIK		1
PRACOWNICY SOCJALNI :		3
W TYM :	SPECJALISTA PRACY SOCJALNEJ	0
	STARSZY PRACOWNIK SOCJALNY	1
	PRACOWNIK SOCJALNY	2
PRACOWNICY DS. PRYZNAWANIA I WYPŁACANIA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO		2,10 etatu
ASYSTENT RODZINY		0
OPIEKUNKA ŚWIADCZĄCA SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE/ SPRZĄTACZKA		0
GŁÓWNA KSIĘGOWA		1
POMOC ADMINISTRACYJNA		0
OPIEKUNKA ŚWIADCZĄCA USŁUGI U OSÓB STARSZYCH,		0
OGÓŁEM LICZBA OSÓB ZATRUDNIONYCH W OPS		8; w przeliczeniu na etaty 7,10 etatu

Potrzeby

Analiza realizowanych przez tut. Ośrodek zadań przedstawionych w sprawozdaniu za 2019 rok określa najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Podkreślić należy konieczność zwiększenia zatrudnienia o następujące stanowiska:

- zatrudnienie asystenta rodziny i zabezpieczenie środków,
- zatrudnienie opiekunki usług opiekuńczych dla osób starszych - na czas nieokreślony i zabezpieczenia środków finansowych;
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego – zadanie z art. 176, ust. 3c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Nadmieniam, iż potrzeby finansowe w zakresie zadań realizowanych przez Ośrodek zostały uwzględnione w planie finansowym na rok 2020.

Wykonanie budżetu OPS według klasyfikacji budżetowej - tabela

Tabela nr10. Wydatki poniesione przez GOPS Fredropol w roku 2019

RODZAJ ŚWIADCZENIA	KWOTA
Rozdz. 85202 – Domy Pomocy Społecznej	336.468,17
Rozdz. 85213 - skł. ZDR – zas. stałe z p.spół.	15.813,75
Rozdz. 85214 - zasiłki pieniężne z p.spół. – okresowe	125.956,93
Rozdz. 85214 – zasiłki celowe, schronienie, pogrzeb	75.187,00
Rozdz. 85215 - dod. mieszkaniowy i energetyczny	11.996,34
Rozdz. 85216 – zasiłki stałe z p.spół.	217.897,00
Rozdz. 85219 – utrzymanie tops	390.882,13
Rozdz. 85228 – usługi opiek. , w tym SUO	8.760,00
Rozdz. 85230 – program „, posiłek w szkole i w domu”	269.315,64
Rozdz. 85295 –pozostała działalność - min. organizacja PSU	3.517,00
Rozdz. 85415 – stypendia szkolne	149.668,00
Rozdz. 85501 – Rodzina 500+	4.447.962,38
Rozdz. 85502 – Św. Rodzinne	2.897.675,91
Rozdz. 85503 – KDR	656,41
Rozdz. 85504 – program “Dobry start”	201.810,00
Rozdz. 85508 – Piecza zast.	19.099,20
Rozdz. 85513 – skł. ZDR od ŚP	36.252,26
OGÓLEM:	9.208.918,12

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fredropolu realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny, wynikające z przepisów *ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1111).*

Zgodnie z art. 191 ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- c) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z powyższymi założeniami w roku 2019 GOPS Fredropol współfinansował pobyt 4 dzieci w pieczy zastępczej na kwotę 19.099,20 zł.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Fredropol na lata 2015 –2020 został opracowany w związku z art. 6 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218) i przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XII/114/2015 Rady Gminy w Fredropolu w dniu 8 lipca 2015 r.

Działanie 1. Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Działanie 2. Zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Działanie 3. Zapewnienie rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie kompleksowej pomocy

Działanie 4. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek, służb oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

Gmina nie prowadzi placówek interwencyjnych, zajmujących się opieką nad dziećmi i młodzieżą, placówek specjalistyczno - terapeutycznych, placówek wsparcia dziennego, domów pomocy społecznej, domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegownie, domy i schroniska dla bezdomnych.

Ochrona zdrowia

IV. Ochrona zdrowia

W 2019 roku na terenie Gminy Fredropol funkcjonowały następujące podmioty ochrony zdrowia.

NZOS Przychodnia Lekarska ASKLEPIOS w Huwnikach

Prywatny Gabinet Stomatologiczny w Huwnikach

NZOS Przychodnia Lekarska MEDYK w Fredropolu

Punkt apteczny we Fredropolu

Na terenie gminy zrealizowano następujące programy zdrowotne:

1. „ZE MNĄ NIE TAK ŁATWO” program profilaktyczno-edukacyjny w zakresie uniwersalnej profilaktyki uzależnień, przeznaczony dla klas VII- VIII.

Program został zrealizowany w ZS Huwniki.

Uczestniczyło 15 uczniów (w tym 12 chłopców i 3 dziewczynki) oraz 14 rodziców.

– kwota przeznaczona ze środków gminy, [570,-]

2. „ W LUSTRZE” program kształtujący właściwe postawy wobec rozpowszechniającego się eksperymentalnego używania przez młodzież substancji odurzających, realizowany w SP w Sierakoścach.

Liczba uczestników : 20 uczniów (w tym 10 chłopców i 10 dziewczynek) oraz 20 rodziców.

– kwota przeznaczona ze środków gminy, [570,-]

3. „ WŁADCA PIERŚCIENI” program profilaktyczno-edukacyjny w zakresie przeciwdziałania narkomanii i dopalaczom dla klas VII i VIII. Liczba uczestników- 15 uczniów (w tym 11 chłopców i 4 dziewczynki) oraz 13 rodziców. Program realizowała SP Fredropol.

– kwota przeznaczona ze środków gminy, [570,-]

4. „ **KRONIKA PRZYPADKÓW KRASNOLUDKA NIEŚMIAŁKA**” wczesna profilaktyka alkoholowa. Program realizowany w SP w Książcach. Uczestniczyło 7 uczniów (w tym 2 chłopców i 5 dziewczynek) oraz 6 rodziców.

– kwota przeznaczona ze środków gminy, [570,-]

ŁĄCZNY KOSZT TYCH PROGRAMÓW TO KWOTA 2.280,-

Na dzień 1 stycznia 2019 r. [54] podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, a na dzień 31 grudnia 2019 r. – [56] podmiotów. Przyczyną wzrostu jest [organizacja imprez jednorazowych].

Do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wpłynęło [11] zgłoszeń przypadków nadużywania alkoholu. Komisja przeprowadziła rozmowy z 11 osobami zgłoszonymi do leczenia oraz z 14 członkami rodzin osób zgłoszonych na leczenie odwykowe. W 5 przypadkach wystąpiono do sądu o wydanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

W 5 przypadkach zdiagnozowano problem przemocy domowej wskutek nadmiernego spożywania alkoholu przez członków rodziny.

Na działalność GKRPA w Fredropolu w roku 2019 przeznaczono kwotę 2340,-

V. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

Zasób mieszkaniowy Gminy Fredropol obejmuje 4 lokale o łącznej powierzchni: 247,00 m², o średniej liczbie izb – 5.

Lokale te znajdują się w 3 miejscowościach na terenie gminy, w trzech różnych budynkach, stanowiących własność gminy.

- mieszkanie na parterze budynku w miejscowości Kupiatycze o pow. 41 m²
- mieszkanie na I piętrze budynku w miejscowości Kupiatycze o pow. 46 m²
- mieszkanie w budynku w miejscowości Młodowice o pow. 94 m²
- mieszkanie w budynku w miejscowości Makowa o pow. 66 m²

VI. Edukacja

Szkoły publiczne prowadzone przez Gminę Fredropol:

1. Zespół Szkół w Huwnikach w skład którego wchodzi:

- Samorządowe Przedszkole w Huwnikach, 37-743 Fredropol, Huwniki 2
- Szkoła Podstawowa w Huwnikach, 37-743 Fredropol, Huwniki 2 , Huwniki 8 ze szkołą filialną:
- Szkoła Filialna w Rybotyczach, 37-742 , Rybotycze 121

2. Szkoła Podstawowa im. Aleksandra Fredry we Fredropolu, 37-734 Fredropol, Fredropol 42 ze szkołami z filialnymi:

- Szkoła Filialna w Darowicach, 37-734 Fredropol, Darowice 62
- Szkoła Filialna w Kupiatyczach, 37-734 Fredropol, Kupiatycze 53

3. Szkoła Podstawowa im. Ludmiły Marjańskiej w Młodowicach, 37-734 Fredropol, Młodowice 39

Szkoły publiczne prowadzone przez stowarzyszenia i osoby fizyczne :

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Książycach,
37-734 Fredropol, Książyce 108,

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Sierakoścach, 37-743 Fredropol, Sierakoście 31

Przedszkole niepubliczne prowadzone przez stowarzyszenie stan na:

Niepubliczne Przedszkole „Baśniowa Kraina” w Sierakoścach, Sierakoście 31, 37-743 Fredropol

liczba etatów nauczycieli - stan na 30.09.2019 r.

	Nauczyciel Stażysta	Nauczyciel Kontraktowy	Nauczyciel Mianowany	Nauczyciel Dyplomowany
Sz. P. Fredropol	1,06	0	6,50	19,22
Z.Sz. Huwniki	0,33	0,57	3,27	11,92
Przedszkole Huwniki	0	0	0	3
Sz. P. Młodowice	0	0	0	0
Sz. P. Sierakoście				
Sz. P. Książyce				
Przedszkole Sierakoście				

Liczba uczniów - stan na 30.09.2019 r.

Sz. P. Fredropol	176
	105

Z.Sz. Huwniki	
Przedszkole Huwniki	50
Sz. P. Młodowice	0
Sz. P. Sierakońce	81
Sz. P. Kniazyce	37
Przedszkole Sierakońce	42

VII. Biblioteki

W gminie w 2019 r. funkcjonowała Gminna Biblioteka Publiczna w Fredropolu wraz z filiami w Huwnikach, Rybotyczach i Sierakoścach.

Księgozbiór na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosi 22269 woluminów. W przeliczeniu na jednego mieszkańca łączna ilość woluminów wynosiła 4,07 .

Na dzień 31 grudnia 2019 roku zarejestrowano 285 czytelników, z czego zarejestrowanych osób w filii w Huwnikach było 40 osób w filii w Rybotyczach 40 osób w filii w Sierakoścach 51 osób.

Zatrudnienie w bibliotece wraz z filiami wynosi 3 i ¼ etatu, w tym kierownik na pełny etat i 3 bibliotekarki w wymiarze 3/4 etatu.

W bibliotekach użytkowane są 15 komputerów z dostępem do internetu.

Gminna Biblioteka Publiczna w Fredropolu w 2019 roku jak w latach ubiegłych podjęła działania mające na celu popularyzację książki i literatury.

Corocznie odbywa się konkurs na najlepszego czytelnika. Konkurs przeznaczony jest dla dzieci najmłodszych. Celem konkursu jest zachęcenie dzieci do czytania książek. Podczas ferii szkolnych odbyły się w bibliotekach zajęcia dla dzieci. Prowadzone były lekcje biblioteczne, czytanie bajek rozwiązywanie zagadek związanych z literaturą. Dzieci chętnie uczestniczyły w grach i zabawach. Biblioteka była organizatorem warsztatów wielkanocnych i bożonarodzeniowych, które cieszą się popularnością wśród uczestników. Podczas tych warsztatów odbyła się również dyskusja na temat świątecznych zwyczajów w naszych rodzinach.

Do biblioteki przychodzili uczniowie z nauczycielami jak również bibliotekarka odwiedzała szkoły prowadząc dla dzieci lekcje biblioteczne w których uczniowie bardzo chętnie brali udział między innymi klasa 4 uczestniczyła w lekcji bibliotecznej dotyczącej świąt 11 listopada. Biblioteka organizuje dla dzieci; gry i zabawy, głośne czytanie, dyskusja na temat literatury, opowiadanie bajek, kolorowanki, dyktanda, rebusy, czy krzyżówki.

W roku 2019 budżet biblioteki wyniósł 177150 zł. Z czego na zakup 440 książek wydano 8986,06 zł oraz 260 zł na prenumeratę czasopism.

VIII. Kultura i Sport.

Świetlice wiejskie

W gminie w 2019 r. funkcjonowało 15 świetlic wiejskich.

W 2019 r. zorganizowano następujące wydarzenia:

- spotkania mikołajkowe we wszystkich miejscowościach
- Gminne Święto Kobiet
- Gminny Dzień Dziecka
- Festiwal Smaków Wyszehradzkich
- Dożynki Gminne
- spotkania opłatkowe

Kluby sportowe

Na terenie Gminy Fredropol w 2019 roku działały 3 Kluby sportowe.

Ludowy Klub Sportowy Wiar Huwniki

Uczniowski Klub Sportowy Unia Fredropolu

Ludowy Klub Sportowy Darowice – Koniuszki

Dofinansowanie działalności klubów w 2019 roku w ramach otwartego konkursu ofert wyniosło 65 tys. zł.

Baza rekreacyjno–sportowa na terenie gminy Fredropol jest dobrze rozwinięta. Na terenie Gminy są trzy sale gimnastyczne zlokalizowane przy szkołach w Huwnikach, Fredropolu i Sierakoścach . Funkcjonują dwa w pełni funkcjonalne boiska sportowe w Huwnikach i Fredropolu oraz kompleks sportowy Orlik we Fredropolu.

Współpraca międzynarodowa

Gmina Fredropol posiada podpisane umowy w Gminami z Ukrainy (Sokilnyky, Solanuvatka, Rudki), ze Słowacji (Lubisa, Ohradzany, Hankovce), oraz Węgier (Pusztadobos)

IX. Przedsiębiorcy

W 2019 r. w Centralnej Ewidencji I Informacji o Działalności Gospodarczej na terenie Gminy Fredropol zarejestrowanych było 121 podmiotów gospodarczych dla których głównym miejscem prowadzenia działalności była Gmina Fredropol oraz 160 podmiotów gospodarczych dla których głównym miejscem działalności był obszar poza Gminą Fredropol.

X. Ochrona środowiska

Formy ochrony przyrody na terenie gminy Fredropol

obszar chronionego krajobrazu

Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu

park krajobrazowy

Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego

specjalny obszar ochrony (SOO)

Ostoja Przemyska:

użytki ekologiczne

Góra Kopystanka, Użytek ekologiczny Koniusza, Użytek ekologiczny Aksmanice, Zespół użytków ekologicznych „Sólca”, Zespół użytków ekologicznych „Huwniki”, Zespół użytków ekologicznych „Rybotycze”, Zespół użytków ekologicznych „Kopysno”, Zespół użytków ekologicznych „Posada Rybotycka”, Użytek ekologiczny Borysławka, Zespół użytków ekologicznych „Paprotno”, Użytek ekologiczny „Sopotnik”.

stanowisko dokumentacyjne

” Spływy kohezyjne – Gruszowa” „Margle Węgierki”, „Flisz wapienny w Huwnikach” , „Potok Zalesie” , „ Inoceramy” , „Złepieńce z Dubnika” ,” Molasy potoku Młynówka” , „Kanion w Rybotyczach” ,”Piaskowce w Posadzie Rybotyckiej” , „ Margle miedzionośne”

Pomniki Przyrody

Ambroży, Alojzy, Alfred, Antoni, Aldona, Anatol, Amadeusz, Amadeusz, Adam, Adrian, Aleksy, Piotr, Paweł, Bartek, Bronisław, Bogdan, Bogdan, Doris, Dominik, Dariusz, Daniel, Zygmunt, Konrad, Donald, Karol, Kazimierz, Konstanty, Konstanty, Konstanty, Krzysztof, Krzesimir, Kacper, Kajetan, Kamil, Kornel, Krystian, Kilian, Klaudiusz, Kuba, Dionizy, Ksawery, Dawid, Danuta, Dominika, Daria, Dobrawa, Dagmara, Daisy, Diana, Mieczysław, Wenanty, Zbigniew, Michał, Maksymilian, Franciszek, Klara, Antoni, Krzysztof, Anna, Rafał, Jadwiga, Józef, Jan, Józef, Julia, Jakub, Aniela, Tekla, Stanisław, Natalia, Małgorzata, Maria, Marta, Monika, Mark, Oskar, Na Leszczynach, Ella, Sara, Katie, Na Sierakościach, Św. Włodzimierz, Św. Olga, Św. Marta, Św. Andrzej, Św. Antoni

Rezerwaty

Kopystanka, Kalwaria Paławska, Turnica

Obszar specjalnej ochrony (OSO)

Pogórze Przemyskie

Z zakresu ochrony środowiska gmina rok rocznie realizuje zadanie w ramach „Programu Usuwania Azbestu z terenu Gminy Fredropol”

W dniu 18.09.2019 r. w Rzeszowie Gmina Fredropol podpisała umowę o dofinansowanie zadania pn.: „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Fredropol ” w ramach programu priorytetowego „ Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” z udziałem środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dla Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

Zadanie pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Fredropol ” zrealizowane przez Gminę Fredropol obejmowało prace związane z demontażem, transportem oraz utylizacją wyrobów zawierających azbest z posesji.

Wykonawcą niniejszego zadania została BHZ Modbut W. Laskowski A . Laskowska
Koszt całkowity zadania wyniósł 20 528,73 zł, w tym dotacja ze środków WFOŚiGW
w Rzeszowie – 7 140,00 zł i NFOŚiGW – 10 200,00 zł. Wkład własny Gminy Fredropol to
kwota 3 188,73 zł.

Łącznie unieszkodliwiono z terenu gminy 43,680 Mg azbestu.

Dodatkowo w roku 2019 wykonano termomodernizację budynku użyteczności publicznej.

Urząd Gminy Fredropol wydał dwa rodzaje ulotek informacyjnych o niebezpiecznej
roślinie jaką jest barszcz Sosnowskiego, które zostały dostarczone do pobliskich sklepów,
Urzędu Poczty oraz do przychodni lekarskiej „Medyk” we Fredropolu. W/w ulotki otrzymały
również dzieci w wieku szkolnym na boisku sportowym „Orlik” w Fredropolu w celu
zapoznania się z niebezpieczeństwem oraz konsekwencjami jakie niesie za sobą kontakt z
barszczem Sosnowskiego. Informacja została także umieszczona na tablicy ogłoszeń przy
Skwerze im. Aleksandra Fredry we Fredropolu. W miejscach występowania ognisk rośliny
zostały umieszczone tablice ostrzegawcze informujące o występowaniu rośliny w danym
miejscu.

Został przyjęty program usuwania barszczu Sosnowskiego z terenu gminy Fredropol.

XI. System Gospodarowania Odpadami Komunalnymi

Teren Gminy Fredropol wynoszący 16 000 ha obejmuje 24 miejscowości: Aksmanice,
Darowice, Gruszowa, Huwniki, Kalwaria Paclawska, Paclaw, Kłokowice, Koniuszki,
Koniusza, Kopyso, Kormanice, Fredropol, Kupiatycze, Leszczyny, Makowa, Młodowice,
Młodowice Osiedle, Kniażyce, Nowe Sady, Nowosiółki Dydyńskie, Posada Rybotycka,
Rybotycze, Sierakośce, Sólca.

Liczba aktualnie zamieszkałych mieszkańców Gminy (zgodnie ze złożonymi deklaracjami)
wynosi 4 051 osoby, z czego w zabudowie jednorodzinnej 3 697 osób, w zabudowie
wielorodzinnej 354 osób.

Wielkości te mogą ulec zmianie o około 2 % w skali roku.

Łączna liczba gospodarstw domowych (zgodnie ze złożonymi deklaracjami) wynosi 1341, z
czego ;

- selektywne gromadzenie odpadów – 843 gospodarstw,
- odpady niesegregowane - 498 gospodarstw,

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy Fredropol w 2019r.
od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Fredropol:

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” Os. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa

- łączna kwota ryczałtowego wynagrodzenia z tytułu realizacji usług za cały rok wynosi:
brutto 580 608,00 PLN, miesięcznie 48 384,00 PLN

Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2019 roku od mieszkańca:

- segregacja – 11,-
- zmieszane – 17,-

Zgodnie z art.3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i
porządku w gminach

I. Podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu gminy
Fredropol.

1. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” Os. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa – Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych – Młyny 111A, 37-552 Radymno.
2. FBSerwis Karpatia Sp. z o.o., ul. Odległa 8, 33-100 Tarnów, Zakład w Przemyślu, 37-700 Przemyśl, ul. Bakończycka 7.

II. Miejsce zagospodarowania przez podmioty odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Fredropol zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

1. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” Os. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa – Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych, kompostownia frakcji podsitowej – Młyny 111A, 37-552 Radymno.
2. Zakłady Usługowe „POŁUDNIE” Spółka z o. o. w Krakowie, ul. Lubicz 14, 31-504 Kraków – Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów, ul. Piastowska 22, 37-700 Przemyśl,

III. Podmioty zbierające zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” Os. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa – Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych, kompostownia frakcji podsitowej – Młyny 111A, 37-552 Radymno.

Podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy Fredropol:

1. Bogusława Dybek, Zakład Oczyszczania „BiM Dybkowie”, 37-710 Żurawica ul. W. Witosa 48.
2. FBSerwis KARPATIA Sp. z o. o. w Tarnowie, Zakład w Przemyślu, 37-700 Przemyśl, ul. Bakończycka 7.
3. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o., 37-700 Przemyśl, ul. Słowackiego 104.
4. EKOLINE Usługi Komunalne, 37-716 Orły, Niziny 290.
5. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” Sp. z o. o., 34-451 Tylmanowa, os. Rzeka 133.
6. Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „TRANSPRZĘT” Czesław Grządziel, 38-500 Sanok, Zabłotce 51.

XII. Sprawy administracyjne

W 2019 r. wydano decyzje administracyjne wg poniższego zestawienia:

Decyzje podatkowe:

Rodzaj Decyzji	Liczba
Decyzje w sprawie wymiaru podatku	3996
Decyzje w sprawie umorzenia podatku	8
Decyzje w sprawie udzielenia ulgi z tytułu nabycia gruntu	13
Decyzje w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej	1
Decyzje w sprawie zwrotu podatku akcyzowego	372
RAZEM	4390

Decyzje uchylone przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze -1

Decyzje z rozłożeniu na raty zaległości podatkowej – 2

Decyzje z zakresu Urzędu Stanu Cywilnego – 15

Gospodarka nieruchomościami:

Liczba wydanych w 2019 roku decyzji administracyjnych – 18, uchylonych - 0

Decyzje z zakresu Warunków zabudowy - 49

Decyzje z zakresu ochrony środowiska – 2

Decyzje zezwalające na usunięcie drzew - 6

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

DECYZJE W 2019 R. - WYDANE

1) POMOC SPOŁECZNA - **563**

2) STYPENDIA - **229**

3) ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY - **552**

4) DOD. MIESZK. I DOD. ENERG. - **33**

5) ŚWIADCZENIA 500+ - **59**

OGÓŁEM WYDANYCH W ROKU UBIĘGLYM DECYZJI ADM. - 1436

OD 1.07.2019 R. W SPRAWIE ŚWIADCZEŃ RODZINA 500+ WYDAWANE SĄ INFORMACJE, A BYŁO ICH **563**.

XIII. Działalność Rady Gminy Fredropol

Rada Gminy w 2019 roku odbyła 14 posiedzeń na sesjach zwyczajnych i nadzwyczajnych. Podjętych zostało 109 uchwał, w tym uchwała budżetowa, zmiany wprowadzane do Budżetu w przeciągu całego roku, uchwała o udzieleniu absolutorium Wójtowi Gminy oraz po raz pierwszy przejęcie Raportu o stanie Gminy. Podjęto szereg uchwał z zakresu reformy oświaty na terenie gminy.

Przyjęto Programy i Regulaminy:

1. Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Fredropol
2. „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Fredropol” w 2019 roku
3. Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Fredropol na lata 2017 – 2023
4. Programu usuwania barszczu Sosnowskiego z terenu Gminy Fredropol na lata 2019 – 2024
5. Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 w Gminie Fredropol
6. ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Fredropol a także inne organy oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 roku
7. przyjęcia taryf dla Gminnego Zakładu Usług Wodnych w Fredropolu na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie Gminy Fredropol

Dwie uchwały zostały uchylone na wniosek organów nadzoru.

18 uchwał jako akty prawa miejscowego zostało ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego

Podjęto kolejne uchwały dotyczące współpracy międzynarodowej

Współpracy pomiędzy Gminą Fredropol a obec Hankowce (Słowacja)

Współpracy pomiędzy Gminą Fredropol a Gminą Békésszentandrás (Węgry)

Powołano Komisji doraźnej ds. rozpatrzenia protestów wyborczych

Organy nadzoru do których przekazywane są uchwały;

Wojewoda Podkarpacki

Regionalna Izba Obrachunkowa

Podkarpacki Kurator Oświaty